

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ
Πανεπιστημιόπολη, 15782, Άνω Ιλίσια. Τηλ: 210-7275737 Fax: 210-7275812
Τηλ. οικίας 210-6740936 - κινητό 697-4417193
e-mail: anikolid@soctheol.uoa.gr

3/2015

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Ο Καθηγητής Απόστολος Νικολαΐδης γεννήθηκε στο Βασιλικό Ιωαννίνων. Τις βασικές του σπουδές περάτωσε στην Παγωνιανή Ιωαννίνων. Σπούδασε Θεολογία στα Πανεπιστήμια Αθηνών και Βόννης της Γερμανίας. Μεταπτυχιακές σπουδές στο συστηματικό κλάδο της Θεολογίας (Ηθική και Κοινωνιολογία της θρησκείας, Πολιτική Θεολογία) πραγματοποίησε στη Βόννη και στο Μπόχουμ της Γερμανίας. Το 1979 διορίστηκε Καθηγητής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση όπου υπηρέτησε μέχρι το 1997. Το 1993 αναγορεύτηκε διδάκτορας στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών με θέμα «Η νέα ανθρωπολογία της θρησκείας στη Φιλοσοφία του Ernst Bloch» και με βαθμό «άριστα». Από το 1993 μέχρι το 1997 υπηρέτησε ως επιστημονικός συνεργάτης στον Τομέα Θρησκευολογίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του ίδιου Τμήματος με απόσπαση από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Το 1997 εξελέγη στο ίδιο Τμήμα και στον ίδιο Τομέα Επίκουρος Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο «Κοινωνιολογία της θρησκείας». Αναπληρωτής Καθηγητής με το ίδιο αντικείμενο εξελέγη το 2001. Τη βαθμίδα του Πρωτοβάθμιου Καθηγητή και με γνωστικό αντικείμενο «Κοινωνιολογία της θρησκείας και Κοινωνική Ηθική» κατέλαβε το 2005.

Διετέλεσε α) συγκλητικός για το ακαδ. Έτος 1997-1998 και τη διετία 2009-2011. β) Διευθυντής δύο Τομέων για τρία ακαδ. έτη. γ) Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας του ΕΚΠΑ για τη διετία 2009-2011. Διατέλεσε α) Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος για τη διετία 2011-13 και τη διετία 2013-2015. β) Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου της Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης στο ΥΠΔΜΘ για το χρονικό διάστημα 2009-2013, γ) μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Φοιτητικής Εστίας ΕΚΠΑ(2011-2014).

Στη διετία 2008-2010 εκπροσώπησε το Τμήμα στην Επιτροπή Ερευνών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας διδάσκει τα μαθήματα: Χριστιανική και Κοινωνική Ηθική, Βιοηθική, Κοινωνιολογία της θρησκείας, Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού, Φιλοσοφία της θρησκείας, Κοινωνιολογία και Οικουμενική Κίνηση.

Από το 1997 μέχρι σήμερα διδάσκει ανελλιπώς στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Τομέα που φέρει τον τίτλο «Θρησκευολογία». Επέβλεψε διδακτορικές διατριβές και Εργασίες εξειδίκευσης (μάστερ), ενώ συνεχίζει να είναι μέλος πολλών τριμελών συμβουλευτικών επιτροπών για την εκπόνηση μάστερ και διδακτορικών διατριβών.

Δίδαξε για τρία χρόνια στο διασχολικό ΠΜΣ με τίτλο «Θρησκεία και φύλο» το μάθημα «Ηθική και φύλο», ενώ συμμετέσχε κατά το ακαδ. έτος 2009-2010 με

διάλεξη και στο ΠΜΣ Βιολογίας του ΕΚΠΑ σχετικά με τη σχέση Βιοηθικής και Χριστιανικής Βιοηθικής.

Εκτός του Πανεπιστημίου Αθηνών δίδαξε επίσης

- Στην Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή Αθηνών για δεκαπέντε χρόνια (1990-2005) τα μαθήματα Δογματική, Συμβολική και Φιλοσοφία.
- Στις Σχολές Γονέων του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής για είκοσι πέντε χρόνια (1990-2015).
- Στο Λαϊκό Πανεπιστήμιο της Εταιρείας των Φίλων του Λαού για δεκαοκτώ έτη (εξαμηνιαία σεμινάρια, 1997-2015).
Στην Ανώτατη Σχολή Αξιοματικών της Αστυνομίας για ένα έτος.
Στα ΠΕΚ Δυτικής Αττικής για ένα έτος.
- Στη Σχολή Ναυτικού Πολέμου για τέσσερα χρόνια.
- Στη Σχολή Εθνικής Ασφαλείας για δεκαοκτώ έτη (1997-2015).

Έλαβε ενεργό μέρος σε πολλά διεθνή και εγχώρια Επιστημονικά Συνέδρια. Από το 2006 συμμετέχει στην οργάνωση και προεδρεύει στο ετήσιο παιδαγωγικό Συνέδριο του Τομέα Επιστημόνων του Συλλόγου «Μ. Βασίλειος», που λαμβάνει χώρα στην Αθήνα και σε άλλες πόλεις της Ελλάδος. Έδωσε και δίνει διαλέξεις σε πολλά μέρη της χώρας μας και στο Εξωτερικό.

Διατελεί μέλος τριών Συνοδικών Επιτροπών, που ασχολούνται με προβλήματα της Οικογένειας, του Περιβάλλοντος και της Βιοηθικής, καθώς και μέλος Διοικητικών Συμβουλίων άλλων Κοινοφελών Ιδρυμάτων.

Στο χρονικό διάστημα 1988-1993 διετέλεσε παραγωγός ραδιοφωνικών εκπομπών για θέματα Οικολογίας. Από το Σεπτέμβριο του 2009 ως τον Αύγουστο του 2010 ήταν παραγωγός της ωριαίας ζωντανής εκπομπής με θέμα τις Διαπροσωπικές Σχέσεις- Παίγνια εξουσίας στον ίδιο ραδιοσταθμό.

Είναι έγγαμος και με τη σύζυγό του Δέσποινα Σπανού έχουν εννέα τέκνα.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. "Ο Χριστιανισμός για την πατρίδα», Η ΔΡΑΣΙΣ ΜΑΣ, Μάρτιος 1975, σ. 32 εξ.
2. «Η αλλοτριωτική δύναμη του χρήματος», Η ΔΡΑΣΙΣ ΜΑΣ, Μάϊος 1981, σ. 95 εξ.
3. Κινήματα Ειρήνης, ανάτυπο, Αθήνα 1985.
4. Ορθοδοξία και Μαρξισμός σε διάλογο στη Μέση Εκπαίδευση, Κατερίνη 1986, σ. 47.
5. Οικολογία και ειρήνη, εκδ. Αποστ. Διακονία, Αθήνα 1987, σ. 90.
6. Κοινωνικοπολιτική Επανάσταση και Πολιτική Θεολογία, Τέρτιος, Κατερίνη 1987, σ. 224.
7. «Η άσκηση ως πρόταση οικολογικής διεξόδου», ΚΟΙΝΩΝΙΑ 1/1989, σ. 75 εξ.
8. Η κοσμολογία της άσκησης και παραίτησης, Τέρτιος, Κατερίνη 1990, σ. 170.
9. Εξηγήσεις και παρεξηγήσεις στο χώρο της Θεολογίας, Αθήνα 1990, σ. 264.
10. «Ουσία και ήθος της εξουσίας», ΑΓΙΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ 4-8/1990.
11. «Θεολογία της φύσεως ή Οικολογία» ΑΚΡΙΤΑΣ 10/1989.
12. Σύγχρονα θεολογικά ρεύματα και τάσεις στη Δυτική Ευρώπη, ανάτυπο, Αθήνα 1992.
13. Ο Ηλίας της Εσχατολογίας, ανάτυπο, Αθήνα 1992.
14. Το ήθος της συνδικαλιστικής ελευθερίας, ανάτυπο, Αθήνα 1992.
15. «Η Οικολογία της αμαρτίας και η αμαρτία της Οικολογίας», ΠΑΡΑΔΟΣΗ 1/1992.
16. «Σύγχρονες τάσεις και μεθοδεύσεις για την αλλοίωση ή την κατάργηση του μαθήματος των Θρησκευτικών», ΚΟΙΝΩΝΙΑ 2/1993.
17. Η «νέα ανθρωπολογία της θρησκείας» στη Φιλοσοφία του Ernst Bloch, Αθήνα 1995 (νέα έκδοση 2002 με τίτλο Μεταθρησκευτική Ανθρωπολογία, εκδ. Γρηγόρη), σ. 366.
18. Η σατανολατρία ως κοινωνικό φαινόμενο, ανάτυπο Αθήνα 1995.
19. "Die Berufssoziologie in der orthodoxen Sicht", ORTHODOXES FORUM 1/1995.
20. «Κριτική Θεωρία» και κοινωνική λειτουργία της θρησκείας, Αθήνα 1996 (νέα έκδοση 2006, εκδ. Γρηγόρη), σ. 383.
21. Ο σχηματικός τύπος των δογμάτων ως αφορμή κοινωνιολογικής τους θεώρησης, ανάτυπο, Αθήνα 1997.
22. Η κοινωνική δυναμική των εορτών, Αθήνα 1998 (νέα έκδοση 2001, εκδ. Γρηγόρη), σ. 221.
23. Θέματα Οικουμενικής Κίνησης, Αθήνα 1998, σ. 274.
24. Θεολογικές και θεσμικές προσεγγίσεις των Διδαχών του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, ανάτυπο, Αθήνα 1998.
25. Η σύγχρονη δυναμική της Πατερικής Θεολογίας, ανάτυπο, Αθήνα 1999.
26. Η θεολογία της ευγένειας και η ευγένεια της θεολογίας, ανάτυπο, Αθήνα 1999.

27. Προβληματισμοί χριστιανικού ήθους, Αθήνα 2000 (νέα έκδοση 2002, εκδ. Γρηγόρη), σ. 342.
28. «Θάνατος του Θεού» και ευρωπαϊκός πολιτισμός, ανάτυπο 2000.
29. «Οι κοινωνικές παράμετροι της εορτής της Ορθοδοξίας», ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ 72/2001.
30. Η διαλεκτική ιερότητας και κοινωνικότητας στο έργο του Emile Durkheim, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2001, σ. 373.
31. «Η θεολογία στον εικοστό αιώνα», ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ (εκδ.), Τι μας κληροδότησε ο εικοστός αιώνας, Αθήνα 2001, σ. 29 εξ.
32. Η φύση ως διδασκαλείο του ανθρώπου, ανάτυπο, Αθήνα 2001.
33. Κριτική Θεολογία, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2002, σ. 186.
34. Θεσμικές προκλήσεις από την εφαρμογή της κλωνοποίησης στον άνθρωπο, ανάτυπο, Αθήνα 2002.
35. «Εγκλήματα στο όνομα του Θεού», ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 23.3.2003.
36. «Άγγελοι και δαίμονες», ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ,
37. Άκρα και μεσότητες. Από την αριστοτελική στην πατερική μεσότητα, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2003, σ. 318.
38. Θρησκεία και φόβος. Ο φόβος της θρησκείας και η θρησκεία της τρομοκρατίας, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2003, σ. 285.
39. «Ο κοινωνικός εξεικονισμός του θρησκευτικού συγκρητισμού», ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΡΑΤΙΔΗ, Αθήνα 2003.
40. «Η θρησκευτική δυναμική της ολυμπιακής ιδέας», Πρακτικά ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ, Θεσσαλονίκη 2003.
41. Ετερόδοξοι και Ορθόδοξοι. Δράσεις-Αντιδράσεις-Διαδράσεις, Κοινωνιογραφική έρευνα, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2004, σ.332.
42. Ο άλλος ως πλησίον, ανάτυπο, Αθήνα 2004.
43. Θρησκεία και εξουσία, ανάτυπο, Αθήνα 2003.
44. "Religion and power", EV. BENIZELOS/ A. PANTELIS (ed.), Civilisations and public law, London 2005, p. 537-543.
45. Κοινωνικά έθιμα. Τυπολογία και τρόπος αντιμετώπισης από τον Απόστολο Παύλο, ανάτυπο, Βέροια 2005.
46. «Εργασιακός ολοκληρωτισμός. Κοινωνικοηθική θεώρηση», ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΙΤΟΣ 4/2006, σ. 55 εξ.
47. «Ανατολικός και Δυτικός Χριστιανισμός», ΤΟΛΜΗ 67/2006.
48. Φύση και Πολιτισμός, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2006, σ. 293.
49. Παίγνια εξουσίας, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2006, σ. 307.
50. Εκκλησία και Κοινωνικά Έθιμα, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2006, σ. 342.
51. Από τη Γένεση στη Γενετική, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2006, σ. 391.
52. «Ωφέλεια από την αδικία», Η ΔΡΑΣΙΣ ΜΑΣ, Μάϊος 2007.
53. «Εκκοσμίκευση της Εκκλησίας. Αρνητικές όψεις», ΤΙΜΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ Β. ΓΙΟΥΛΤΣΗ, Θεσσαλονίκη 2007, σ. 443-450..
54. Κοινωνιολογία της θρησκείας, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2007, σ. 351.
55. Οι οικουμενικές περιπέτειες του Χριστιανισμού, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2007, σ. 369.
56. «Ο οικουμενικός χαρακτήρας της Ορθοδοξίας και οι σχέσεις με τις άλλες χριστιανικές Ομολογίες και τις άλλες θρησκείες», ΠΡΑΚΤΙΚΑ Θ' Πανελληνίου Θεολογικού Συνεδρίου 7-9/9/2007, της ΠΕΘ, σ. 207-214.

57. "Οι κοινωνικές αιτίες του οικολογικού προβλήματος", Ι.Μ.ΗΛΕΙΑΣ (εκδ.), Πολιτισμός και Φυσικό περιβάλλον, Πύργος 2008, σ. 29-45.
58. "Το μέλλον της Οικουμενικής Κίνησης", ΕΚΚΛΗΣΙΑ 6/2008.
59. Ευσύννοπη Κοινωνιολογία, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2008, σ. 303.
60. «Εισαγωγικά», Δάσκαλος στην έρημη χώρα, εκδ. Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Αθήνα 2007.
61. «Κοινωνικές επιπτώσεις στη ζωή των Μεγαλουπόλεων», ΠΡΑΚΤΙΚΑ Επιστημονικής Ημερίδας «Προβλήματα του τρόπου ζωής των μεγάλων πόλεων», ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (εκδ.), Αθήνα 2006, σ. 65-92.
62. Κοινωνική Ηθική, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2009.
63. Δόγματα και κοινωνία, Σχεδιάγραμμα Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2009.
64. Κοινωνιολογία των αιρέσεων, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2009.
65. «Αισχοκέρδεια», Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια (ΜΟΧΕ), τόμος 2, 9-10.
66. «Αιμομιξία», ΜΟΧΕ, Τόμος 1, 502-503.
67. «Αισχρολογία», ΜΟΧΕ, τόμος 2, 10.
68. «Γερμανοί χριστιανοί», ΜΟΧΕ 5, 107-108.
69. «Γεροντισμός», ΜΟΧΕ 5, 128-129.
70. «Γονείς», ΜΟΧΕ 5, 290-292.
71. «Εθνικοκοινωνική Κίνηση», ΜΟΧΕ 6, 418-419.
72. Η τεχνική του ελέγχου, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2010.
73. Συμμετρία και ασυμμετρία στη διδασκαλία των Τριών Ιεραρχών, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2010.
74. «Ευαγγελικές αρχές δικαίου», ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (εκδ.), Χριστόδουλος, Αφιερωματικός Τόμος, Αθήνα 2010, σ. 891-902.
75. «Ο Παναγιώτης Τρεμπέλας ως απολογητής», ΣΩΤΗΡ (εκδ.), Παναγιώτης Τρεμπέλας, Λέων της Ορθοδοξίας, Αθήνα 2010, σ. 238-251.
76. «Ελευθερία και ανελευθερία», ανάπτυπο ΕΕΘΣ.
77. Κόλαση και παράδεισος. Η διαλεκτική κοινωνίας και ακοινωνησίας, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2010.
78. «Ανατομία της σύγχρονης παιδείας», Πρακτικά 50ού Παιδαγωγικού Συνεδρίου Μ. Βασιλείου 2010, σ. 7-20.
79. «Η πολιτική θεολογία του Παπουλάκου», Πρακτικά Α΄ Επιστ. Συνεδρίου εν Κλειτορία, Αθήνα 2010, σ. 77-84.
80. «Αγάπη και αίρεση», περ. ΕΝΑΤΕΝΙΣΕΙΣ, έκδ. Ι.Μ. ΚΥΚΚΟΥ, 12/2010, σ. 40-48.
81. «Ο διαθρησκευτικός διάλογος στην πράξη», Τιμητικός τόμος στον Καθηγητή Θεόδωρο Παναγόπουλο, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, σ. 1197-1206, Πειραιώς 1910.
82. «Εθνική πτώχευση», Πρακτικά 51^{ου} Παιδαγωγικού Συνεδρίου με θέμα «Εθνική φυσιολογία ορθόδοξη οικουμενικότητα στη σημερινή Ελλάδα, Αθήνα 2011, σ. 9-13.
83. Ιερός κλήρος και συνδικαλισμός, ανάπτυπο, Αθήνα 2010.
84. «Η οικουμενική πολιτική του Πατριάρχη Αθηναγόρα», ΕΝΑΤΕΝΙΣΕΙΣ, Ι.Μ. ΚΥΚΚΟΥ

85. «Η ξενιτεία ως προϋπόθεση αγιότητας», Ι.Μ.ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ, Βυζαντινή Ελλάδα-Κάτω Ιταλία- Όσιος Ηλίας ο Νέος (823-903), Πάρων 2011, σ. 75 εξ.
86. «Θεολογικά και ηθικά ζητήματα ως προς την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και τις μεταμοσχεύσεις», Περ. ΑΚΤΙΝΕΣ 30/4/2012.
87. Φανατισμός, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2012, σ. 250.
88. «Τα ολοκληρωτικά στοιχεία του σύγχρονου πολιτισμού», Πρακτικά 52^{ου} Παιδαγωγικού Συνεδρίου 2011, Τομέα Επιστημόνων Συλλόγου Μ. Βασιλείου, Αθήνα 2012, σ. 11-40.
89. «Η αρχή της ζωής: Ορθόδοξη-εκκλησιαστική βιοηθική προσέγγιση», ANALECTA CATHOLICA 1/2013, σ. 97-107.
90. «Kirche in Diaspora: Soziologische Kommentare», Vol.52/3/2013 www.revistateologia.ro/?p=643.
91. «Από την οικονομία στην ειδωλολατρία», ΘΕΟΛΟΓΙΑ 4/2012, σ. 59-70.
92. Κοινωνικός Χριστιανισμός, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2013, σ. 254.
93. «Κρίση και ανάσταση του Γένους», Πρακτικά 53^{ου} Παιδαγωγικού Συνεδρίου, Τομέα Επιστημόνων Μ. Βασιλείου, Αθήνα 2013, σ. 9-13.
94. «Η ευθύνη της Θεολογίας στα ζητήματα Βιοηθικής», Μ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΠΟΤΗ/Φ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ-ΚΟΥΤΝΑΤΖΗ, Ιατρική Ευθύνη και Βιοηθική, Αθήνα 2013, σ. 291 εξ.
95. Η κυριαρχία της αγοράς και η ευθύνη της Θεολογίας, (ανάτυπο ΕΕΘΣΠΑ 2011, σ. 223-231), Αθήνα 2011.
96. «Η κοινωνική ευθύνη της Εκκλησίας κατά τον ιερό Φώτιο», ΕΚΚΛΗΣΙΑ 2/2014, σ. 90-106.
97. Θρησκευτικότητα, ηθικότητα, νομιμότητα, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2014, σ. 246.
98. «Αναπηρία: Κοινωνικό πρόβλημα ή κοινωνική πρόκληση;», ΕΝΑΤΕΝΙΣΕΙΣ 21/2013, σ. 46-54.
99. «Χαρίσματα και Χαρισματούχοι στην Εκκλησία κατά τον Απ. Παύλο», επετειακός τόμος ΠΑΥΛΕΙΑ (εκδ. Ι.Μ. Βεροίας), Βέροια 2014, σ. 285-298.
100. «Εκκλησία και προβυζαντινή κοινωνία», ΕΕΘΣΠΑ ΜΖ'/2012, σ. 195-213 (ανάτυπο).
101. «Κοσμάς ο Αιτωλός και σύγχρονες θεσμικές κρίσεις», Πρακτικά του 54^{ου} Παιδαγωγικού Συνεδρίου του Τομέα Επιστημόνων Μ. Βασιλείου, Αθήνα 2013. σ. 9 εξ.
102. Η σημερινή κρίση υπό το φως της διδασκαλίας των Τριών Ιεραρχών, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2015.
103. «Ο Θεός για τους άρχοντες ή οι άρχοντες για το Θεό;», Romfea.gr 28.2.2015.
104. «Το δημογραφικό ως εθνικό πρόβλημα», Η Δράσις μας 527/2015, σ. 136.
105. «Μαικήνες και Πάτρωνες στη Ρώμη και το Βυζάντιο», ΕΝΑΤΕΝΙΣΕΙΣ 23/2104, σ. 31-35.

2. ΕΞΩΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ, ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

1999

- Σχολές Γονέων του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής: "Τεχνητή γονιμοποίηση".
- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: "Θρησκεία και έξουσίες".
- 26.5.1999, Αθήνα "Η Έκκλησία και τό πρόβλημα τής φτώχειας", Πάντειο Πανεπιστήμιο, Δίκτυο ΑΘΗΝΑ, Τριήμερο Συνέδριο μέ θέμα "Γιά τούς άνθρωπους πού παραμερίζουμε".
- Μάιος 1999, Αθήνα, "Ο κοινωνικός εξεικονισμός τοῦ θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ", Ἡμερίδα τοῦ περ. ΘΕΟΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ.
- 5.9.1999, Αθήνα: "Πατερική Θεολογία, ἡ μεγαλύτερη πνευματική ἐποποιία στήν ἀνθρώπινη ἱστορία", Παν. θεολ. Συνέδριο ΠΕΘ, Κάραβελ μέ θέμα "Η Έκκλησία ἐνώπιον τῶν μεγάλων κοινωνικῶν προβλημάτων".
- 16.10.1999, Αθήνα, "Θάνατος τοῦ Θεοῦ καί εὐρωπαϊκός πολιτισμός", Οικονομικό πανεπιστήμιο, Συνέδριο τῆς Ἐθνικῆς Ἐταιρείας κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης μέ θέμα "Εὐρωπαϊκές ἀξίες καί κοινοτική συνείδηση".

2000

- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: "Οικουμενική Κίνηση".
- 19.3.2000, Τρίκαλα, "Ὁρθοδοξία καί οἰκουμένη", Κυριακή Ὁρθοδοξίας, Σύλλογος ΑΓΙΟΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΟΣ.
- 13.5.2000, Ἀλιάρτος, "Η τηλεοπτική εικόνα τῆς Ἐκκλησίας", Περ. ΘΕΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ, Συνέδριο μέ θέμα "Ἐκκλησία καί ΜΜΕ".
- 18.5. 2000, Σχολή Ναυτικοῦ Πολέμου "Ὁικουμενικότητα τῆς Ὁρθοδοξίας".
- 20.5.2000, Αθήνα, "Η θεολογία στόν 20ό αἰῶνα", Ἡμερίδα τῆς ΕΦΛ μέ θέμα "Ὁ 20ός αἰώνας εἰς τούς διαφόρους τομεῖς τοῦ πολιτισμοῦ".
- 16.8.2000, Πύργος, "Η πολιτική τῆς μεσότητας στόν Ἀριστοτέλη", Διεθνές Συνέδριο τοῦ Ὀλυμπιακοῦ Κέντρου Φιλοσοφίας μέ θέμα "Πολιτικές θεωρίες τοῦ Πλάτωνος καί Ἀριστοτέλη".
- 10.9. 2000, Αθήνα "Η χριστολογία τῆς Δύσης ὑπό τό φῶς τῆς χριστολογίας τοῦ Γρηγορίου Νύσσης", Θ' Διεθνές Συνέδριο γιά τό Γρηγόριο Νύσσης.

2001

- Σχολές Γονέων του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής: "Ἐκκοσμίκευση καί ἀθεία".
- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: ΕΦΛ "Θρησκεία καί γυναίκα".
- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: "Ἐκκλησία καί οικολογικό πρόβλημα".
- 19.10.2001, Περιστέρι "Η ἐκκοσμίκευση στη σύγχρονη χριστιανική ἠθική", Παιδαγωγική Ἡμερίδα.
- Μάιος 2001, Ἡλιούπολη "Η αὐτοκτονία στήν ἐφηβική ἡλικία".

2002

- Σχολές Γονέων του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής: "Ορθοδοξία και οικουμενική κίνηση".
- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: "Θρησκεία και ελευθερία".
- 29.1.2000, Αιγάλεω, "Ο σύγχρονος πολιτισμός υπό το φῶς τῆς διδασκαλίας τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν», Διεύθυνση Α' και Β'/θμιας Ἐκπαίδευσης.
- 22.4.2002, Ἅγιος Ελευθέριος Χαλανδρίου, "Ἡ κοινωνική δυναμική τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς".
- 8.7.2002, Σύρος "Ο ἔθνικισμός ὡς θρησκευτικό ὑποκατάστατο", Συνέδριο Μετ/κῶν Θεολογικοῦ με θέμα "Ορθοδοξία, ἔθνικισμός και θρησκευτικός φανατισμός".
- 8.11.2002, Σχολή Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας "Ο φανατισμός ὡς κοινωνικό πρόβλημα".
- 23.11.2002 Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο, "Οι θεσμικές προκλήσεις τῆς κλωνοποίησης στὸν ἄνθρωπο" σε Συνέδριο με θέμα ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ.
- 13.12.2002, Ἀθήνα, "Ἀρχές και κριτήρια ὀρθοδόξου ἠθους γιὰ μιὰ ὑπεύθυνη πατρότητα και μητρότητα", Διεπιστημονική Σύσκεψη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου στό ΗΛΕΚΤΡΑ με θέμα ΣΥΖΥΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΚΝΟΓΟΝΙΑ.
- 20.12.2002, Σχολή Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας, "Θρησκεία και πολιτική".

2003

- Σχολές Γονέων του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής: "Οικογένεια και τρομοκρατία".
- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: "Θρησκεία και τρομοκρατία".
- 29.1.2003, Σχολή Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας, "Κοινωνικές παρενέργειες τῶν σατανολατριῶν".
- 19.3.2003, Ἀταλάντη "Ἀνθρωπος και φύση", Σύλλογος ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ.
- 19.4.2003, Ἀθήνα "Θρησκεία και κρατική ἐξουσία", Διεθνές Συνέδριο τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κέντρου Δημοσίου Δικαίου, με θέμα Πολιτισμοί και Δημόσιο Δίκαιο.
- 22.4.2003, Σχολή Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας Σχολή "Πολιτισμική προσέγγιση τῶν ΜΜΕ".
- 23.11.2003, Ἀθήνα "Ἰποκειμενικός λόγος και θρησκεία", Διεθνές Συνέδριο Ἀνθρωπολογίας με θέμα "Homo sapiens: παρελθόν παρόν και μέλλον".
- 5.12.2003, Θεσσαλονίκη, "Ἡ θρησκευτική δυναμική τῆς ὀλυμπιακῆς ιδέας", Διεθνές Συνέδριο τοῦ Ἰνστιτούτου διεθνούς συνεργασίας Ἑλλήνων ἐπιστημόνων με θέμα "Ἡ ἐπίδραση τοῦ ὀλυμπιακοῦ πνεύματος στὴν ἀνθρώπινη πρόοδο".

2004

- Σχολές Γονέων του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής: "Ἡ εὐγένεια ὡς βάση χριστιανικῆς ἀγωγῆς".
- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: "Μεσότητες, ἄκρα και ἀκρότητες τοῦ χριστιανικοῦ ἠθους".
- 22.2.2004, Ἀθήνα, Ἅγιος Ελευθέριος "Ἐκκλησία και ναρκωτικά".
- 27.7.2004, Καινούριο Φθιώτιδος, "Ο κληρὸς στή σύγχρονη ἐποχή", Ἱερά Σύναξη.
- 28.6.2004, Χίος "Ἡ θρησκευτική δυναμική τῆς ὀλυμπιακῆς ιδέας", Συνέδριο Μεταπτυχιακῶν Τμήματος Θεολογίας με θέμα: "Ἡ ἐννοια τοῦ ἀγῶνα: Θεολογικές και Φιλοσοφικές προσεγγίσεις".
- 15.9.2004, Σχολή ναυτικοῦ πολέμου "Θρησκεία και ἐξουσία".
- Νοέμβριος 2004, Θεολογική Σχολή, "Ἐκκλησιαστικά παίγνια ἐξουσίας και τό σχίσμα τοῦ 1054, Συνέδριο με θέμα "1054-1204-2004, Δύο ἐπέτειοι με κοινή δυναμική στίς Σχέσεις Ἀνατολῆς-Δύσεως".

-28.12.2004, Αθήνα, "Θεανθρώπινη όπτική τής παιδείας", Πανελλήνιο Παιδαγωγικό Συνέδριο Μ. Βασιλείου με θέμα: Η θεανθρώπινη όπτική στή σύγχρονη άγωγή.

2005

-Σχολές Γονέων του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής: "Θεός και διάβολος".

- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: "Όρησκεία και συνδικαλισμός".

3.1.2005, Θεσσαλονίκη, "Θεανθρώπινη όπτική τής παιδείας", Συνέδριο Μ. Βασιλείου

-12.1.2005, Αθήνα "Εκκλησιαστικά παίγνια έξουσίας και τό σχίσμα τοῦ 1054", Κοσμητεία Θεολ. Σχολής.

30.1.2005, Άργίνο, "Η παιδεία υπό τό φῶς τῶν Τριῶν Ίεραρχῶν", Τοπικό Παράρτημα Θεολόγων.

-20.3.2005, Άργος, "Οί κοινωνικές παράμετροι τής έορτής τής Όρθοδοξίας", Κυριακή τής Όρθοδοξίας στό Σύλλογο ΔΑΝΑΟΣ.

-24.5.2005, Αθήνα "Η θέση τῶν θεολογικῶν Σχολῶν στήν Έλληνική κοινωνία", Β' Θεολογικό Συνέδριο τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν.

-12.4.2005, Πεντέλη, "Όρησκεία και κοινωνικός όλοκληρωτισμός", Ημερίδα τοῦ Παρατηρίου κοινωνικῶν φαινομένων τής Ίερᾶς Συνόδου.

-4.7.2005, Αίγινα, "Ο λαϊκοκρατικός χαρακτήρας τής Πολιτικῆς Θεολογίας", Συνέδριο Μ/κῶν Θεολογικοῦ μέ θέμα "Ο λαός τοῦ Θεοῦ και τό λαϊκό στοιχείο στήν Έκκλησία.

-22.10.2005, Αθήνα "Οί κοινωνικές έπιπτώσεις από τή ζωή τῶν μεγαλουπόλεων", Ημερίδα τής Ίερᾶς Συνόδου μέ θέμα "Προβλήματα τοῦ τρόπου ζωῆς τῶν κατοίκων τῶν μεγάλων πόλεων.

6.11.2005, Λεμεσός, "Θεανθρώπινη όπτική τής παιδείας", Τοπικό παράρτημα Μ. Βασιλείου.

Νοέμβριος 2005, ΡΕΘΥΜΝΟ, "Έργασιακός όλοκληρωτισμός", Συνέδριο της Τοπικῆς Ένωσης Θεολόγων μέ θέμα. ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ.

2006

-Σχολές Γονέων του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής: "Παράδεισος και κόλαση".

- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας (θερινό) με θέμα: "Φύση και πολιτισμός".

- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας (χειμερινό) με θέμα: "Χριστιανισμός και άνιξιθρησκεία".

-Μάιος 2006, Ίωάννινα, "Ο σατανισμός ως κοινωνικό φαινόμενο", Διάλεξη στο Σύλλογο Απ. Παύλου.

-Μάιος 2006, Αίγινα, "Η έλευθερία τοῦ Χριστοῦ και ή άνελευθερία τοῦ κόσμου", Συνέδριο ΧΦΔ με θέμα: ΥΠΑΚΟΗ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

-Μάιος 2006, Βόλος, "Οί άρνητικές όψεις τής έκκοσμικευσης", Ημερίδα τής Ίερᾶς Συνόδου μέ θέμα: ΑΓΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΚΟΣΜΙΚΕΥΣΗ.

-Νοέμβριος 2006, Θεολογική Σχολή, "Βουλγάρεως περί φιλίας", Συνέδριο Κοσμητείας Θεολογικής Σχολής ΕΚΠΑ με θέμα Ο ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

-17.12.2006, Τρίκαλα, "Κρίση τοῦ πολιτισμοῦ-κρίση τής παιδείας", Διάλεξη στον τοπικό Σύλλογο Φίλων των Φυλακισμένων.

2007

- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: "Παίγνια έξουσίας".

- Σχολές Γονέων του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής: θέμα: "Η παιδαγωγική σημασία του πόνου".
- 26.1.2007, Κόρινθος, "Οι Τρεις ιεράρχες στή σύγχρονη κοινωνία", Διάλεξη στον Τοπικό Σύλλογο ΑΠ. ΠΑΥΛΟΣ.
- 11.2.2007, Πάτρα, "Ορθόδοξη Έκκλησία και οικουμενική κίνηση", ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΣΤΙΑ.
- 28.3.2007, Άθινα "Η έλευθερία τοῦ Χριστοῦ καί ἡ άνελευθερία τοῦ κόσμου", Σεμινάριο Καθηγητή Κ. Μπέη.
- 4.5.2007, Μεσολλόγγι, "Ο ρόλος τῆς Έκκλησίας στή σύγχρονη κοινωνία", Συνέδριο Μεταπτυχιακῶν Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας μέ θέμα ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ.
- 5.6.2007, Θεσσαλονίκη, Παρέμβαση στήν τελετή επίδοσης τιμητικοῦ τόμου γιά τό Β. Γιούλτση.
- 7.9.2007, Άθινα, Κάραβελ, «Η οικουμενικότητα της ‘Ορθόδοξης Εκκλησίας. Διαχριστιανικές και διαθρησκευακές σχέσεις», Παν. Συνέδριο της ΠΕΘ μέ θέμα ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ (7-9/9/2007).
- 18.10.2007, Σπάρτη, «Ευαγγελικές αρχές δικαίου», ΙΑ΄ Συμπόσιο του Πανεπιστημίου Πειραιά και Ελεγκτικού Συνεδρίου μέ θέμα Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥ.
- 18.11.2007, Άθινα, «Ο Παναγιώτης Τρεμπέλας ως απολογητής», Μ. Βασίλειος, Ημερίδα για τον Π. Τρεμπέλα.
- 25.11.2007, Θεσσαλονίκη, «Ο έλεγχος: Χρυσοστομική θεωρία και πράξη», Συνέδριο Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας ΑΠΘ, αφιερωμένο στον Ιωάννη Χρυσόστομο.
- 2.12.2007, Πύργος «Οι κοινωνικές αιτίες της οικολογικής κρίσης», Εκδήλωση της Ιεράς Συνόδου (Συνοδική Επιτροπή Θείας και Πολιτικής Οικονομίας).
- 8.12.2007, Περιστερί, «Βιοηθική και ανθρώπινη αξιοπρέπεια», Συνέδριο Φοίτηση Φεστιβάλ του ΥΠΕΠΘ.
- 10.12.2007, Χαλάνδρι, «Έκκλησία και μεταμοσχεύσεις», Σχολή Γονέων Άγίου Ελευθερίου.

2008

- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας (θερινό) μέ θέμα: «Θέματα Βιοηθικής».
- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας (χειμερινό) μέ θέμα: Θρησκεία και πολιτισμός.
- Σχολές Γονέων του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής: Η παιδαγωγική σημασία τοῦ πόνου.
- 26.1.2008, Θεσσαλονίκη, «Η χριστολογική δόμηση και αναδόμηση του ανθρώπου κατά τους Τρεις Ιεράρχες», Τομέας Επιστημόνων «Μ. Βασίλειος», Θεσσαλονίκη.
- 2.2.2008, Ηράκλειο, «Φύση και κοινωνία στην Εξαήμερο του Μ. Βασιλείου, Ημερίδα της Ένωσης Θεολόγων Κρήτης.
- 7.2.2008, Βύρωνας, «Ο τρόπος ζωής των κατοίκων στις μεγαλουπόλεις», Κληρικολαϊκή Συνέλευση Μητρόπολης Βύρωνα.
- 22.2.2008, Βύρωνας, «Η παιδαγωγική αξία της παραβολής του ασώτου», Σχολή Γονέων, Άγιος Αρτέμιος.
- 21.3.2008, Ζάπειο, "Πάτρωνες καί Μαικήνες στή Ρώμη καί τό Βυζάντιο", Συμπόσιο ΑΗΕΠΑ, Θέμα: Ό θεσμός τῆς χορηγίας από τήν αρχαιότητα έως σήμερα.
- 10.5.2008, Χανιά, "Ο διαθρησκευαικός διάλογος στήν πράξη", Ένωση Θεολόγων Κρήτης.

- 26.5.2008, Πεντέλη, "Τό μέλλον τῆς οἰκουμενικῆς κίνησης", Κοινωνικό Παρατηρητήριο Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
- 8.6.2008, Κεφαλληνία, "Ἡ θέση τοῦ ἁγίου στή σύγχρονη κοινωνία", Ἡμερίδα γιά τόν Κωστή Μπασιά.
- 10.8.2008, Βασιλικό Ἰωαννίνων, «Ἡ οἰκουμενική πολιτική του Πατριάρχου Ἀθηναγόρα», Διημερίδα με θέμα «Ἀθηναγόρεια», του Δήμου Ἄνω Πωγωνίου (9-10/8/2008).
- 4.11.2008, Προκόπι Ευβοίας, «Ἡ σχέση προς αιρετικούς ως επίθεση αγάπης». Συνοδική Επιτροπή για τις αιρέσεις.
- 3.11.2008, Αίθουσα Τελετῶν Πανεπιστημίου Αθηνῶν, «Το επιστημονικό ἔργο του Μητροπολίτου Μεσογαίας κ. Νικολάου» .
- 8.11.2008, Πεντέλη, «Σύγχρονα θρησκευτικά υποκατάστατα», Ἡμερίδα Μεταπτυχιακῶν Τμήματος Θεολογίας, «Ἐκκλησία ἢ θρησκεία;» .
- 17.11.2008, Ἅγιος Ελευθέριος Χαλανδρίου, «Υποβοηθούμενη αναπαραγωγή».

2009

- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: «Ἐλευθερία καί ἀνελευθερία»
- Σχολές Γονέων του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής:, «Τό ἀληθινό νόημα τῆς αγάπης»
- 10.3.2009, Σπάρτη, «Τό μάθημα τῶν θρησκευτικῶν. Κοινωνιολογική προσέγγιση», Ἡμερίδα της Δ/σης Ἐκπαίδευσης.
- 14.3.2009, Σπάρτη, «Ἡ ξενιτεία ὡς προϋπόθεση ἀγιότητας», Διεθνές Συνέδριο γιά τόν Ἥλια τό Νέο, τό Σικελιώτη.
- 19.3.2009, ΤΕΙ Αθηνῶν, «Ποιοτικές παράμετροι στήν Ἐκπαίδευση», Ἡμερίδα στό ΤΕΙ Αθηνῶν.
- 25.5.2009, ΕΦΛ, «Τό δημογραφικό πρόβλημα: Κοινωνιολογική προσέγγιση», Ἡμερίδα στήν ΕΦΛ μέ διοργανωτές τήν ΕΦΛ καί τόν Ἀνθρωπιστικό Σύνδεσμο Ἀθηνῶν, καί μέ θέμα «Τό δημογραφικό πρόβλημα».
- 4.7.2009, Πάρος, «Ἱερά προσκυνήματα: Θρησκευτικο-κοινωνιολογικές παράμετροι», Συνέδριο Μεταπτυχιακῶν Φοιτητῶν του Τμήματος Θεολογίας, με θέμα «Μεσόγειος και Χριστιανισμός».
- 22.8.2009, Αράχωβα, «Προϋποθέσεις ἱεραποστολικῆς δράσης».
- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: «Ἡ Ἠθική των ΜΜΕ».
- Ραδιόφωνο της Εκκλησίας, Σειρά εβδομαδιαίων εκπομπῶν με θέμα «Παίγνια εξουσίας».
- 25.9.2009, Κλειτορία, «Ἡ πολιτική θεολογία του Παπουλάκου».
- 29.11.2009, Αγ. Παντελεήμων, Γλυφάδα, «Ἄνδρας και γυναίκα».
- 21.12.2009, Αγ. Ελευθέριος, Χαλάνδρι, Σχολές Γονέων: «Μηνύματα των Χριστουγέννων στη σύγχρονη πραγματικότητα».
- 29.12.2009, Μ. Βασίλειος, «Ἀνατομία της σύγχρονης Παιδείας». 50ό Παιδαγωγικό Συνέδριο. Κεντρικό θέμα: Πρότυπα και αξίες.

2010

- Ραδιόφωνο Εκκλησίας, σειρά εβδομαδιαίων ωριαίων εκπομπῶν με τίτλο «Παίγνια εξουσίας».
- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: «Κόλαση και Παράδεισος. Κοινωνιολογική θεώρηση».

- Σχολή Εθνικής Ασφαλείας, Σειρά μαθημάτων με θέματα Κοινωνικής Ηθικής.
- 18.1.2010, «Η τεχνική του ελέγχου κατά τον ιερό Χρυσόστομο», Φροντιστήριο Κατηχητών Αποστ. Διακονίας.
- 25.1.2010, Αγ. Παντελεήμων Γλυφάδας, Σύναξη Κληρικών, «Η τεχνική του ελέγχου».
- 30.1.2010, Εορτή των Τριών Ιεραρχών, Αίθουσα Τελετών του Πανεπιστημίου Αθηνών: «Οι έννοιες «συμμετρία» και «ασυμμετρία» στη διδασκαλία των Τριών Ιεραρχών».
- 16.4.2010, Αθήνα, «Ακρωτηριασμοί: Κοινωνική πρόκληση ή κοινωνικό πρόβλημα;», 2^ο Διεθνές Συνέδριο της Εταιρείας Διαβητικού Ποδιού με θέμα «Κοινωνική επανένταξη των ακρωτηριασθέντων».
- 19.4.2010, Αγρίνιο, Παπαστράτειο, «Η παιδαγωγική του ελέγχου», Σχολές Γονέων.
- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: «Θρησκεία και γυναίκα».
- 23.10.2010, Λάρνακα, «Οικολογικές διεπιστημονικές προσεγγίσεις», Σεμινάριο της ΠΕΕΘ Κύπρου.
- 7.11.2010, Αγ. Απόστολοι Βριλησίων, Σχολή Γονέων, «Κόλαση και παράδεισος». Κοινωνιολογική θεώρηση».
- 28.11.2010, Δουρούτσιο Ίδρυμα, Σεμινάριο Βιοηθικής: «Βασικές αρχές Χριστιανικής Βιοηθικής».
- 10.12.2010, Λευκωσία, Ινστιτούτο Ελληνικού Πολιτισμού «Σημερινά αδιέξοδα του Ελληνισμού-Χρέος Πολιτικών και Πολιτών».

2011

- Εταιρεία των Φίλων του Λαού-Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: «Θρησκεία και γυναίκα».
- 30.1.2011, Κάλαμος Αττικής, Ι.Μ. Συμεών Νέου Θεολόγου: «Προϋποθέσεις και έργο των εκκλησιαστικών αρχόντων στα Ηθικά Κείμενα του Συμεών».
- 4.2.2011, Θρακομακεδόνες, Σχολή Εθνικής Ασφαλείας: «Σύγχρονα Θρησκευτικά Κινήματα και σέκτες στην ελληνική κοινωνία».
- 22.2.2011, Αγ. Ελευθέριος Αχαρνών, Συνέδριο ΙΣΚΕ, «Ιερός κλήρος και συνδικαλισμός».
- 8.5.2011: Εθνικό Κέντρο Ερευνών, Καθολική Εκκλησία, «Αρχή της ζωής. Ορθόδοξη εκκλησιαστική βιοηθική προσέγγιση», Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Αρχή της ζωής».
- 3.6.2011: Θέρμο, Σεμινάριο ΚΠΕ, «Άνθρωποι και δένδρα». Οι άνθρωποι θα γίνουν πτωχοί, γιατί δε θα έχουν αγάπη στα δένδρα» (Άγιος Κοσμάς).
- 9.6.2011: Κοίμηση Θεοτόκου Γλυφάδας, Σύναξη Νέων: «Εκκλησία και οικονομική κρίση».
- 16.9.2011, Διορθόδοξο Κέντρο Πεντέλης, Εταιρεία για το Δίκαιο των Ανατολικών Ορθόδοξων Εκκλησιών: «Kirche in Diaspora: Soziologischen Erwagungen». Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Η Διασπορά».
- Εταιρεία Φίλων του Λαού, -Λαϊκό Πανεπιστήμιο- Μαθήματα εξάμηνης διάρκειας με θέμα: «Θρησκεία και οικονομία».
- Συνέντευξη στο Ραδιόφωνο της Εκκλησίας με θέμα «Προσωκρατικοί και θρησκεία».
- 26.11.2011, «Η τεχνική του ελέγχου κατά τον ιερό Χρυσόστομο», Φροντιστήριο Κατηχητών Αποστ. Διακονίας.
- Από 1.12.2011, Κάθε Τρίτη 8.30 στον Άγιο Ελευθέριο Χαλανδρίου, Σεμινάριο Νέων.

- 18.12.2011, «Ηθική των ΜΜΕ», Φροντιστήριο Κατηχητών Αποστ. Διακονίας.
- 29.12.2011, «Τα ολοκληρωτικά στοιχεία του σύγχρονου πολιτισμού», Πολεμικό Μουσείο, Πανελλήνιο Παιδαγωγικό Συνέδριο Τομέα Επιστημόνων Μ. Βασιλείου με θέμα «Ιδεολογικός Ολοκληρωτισμός και η δύναμη του ενός».

2012

- Γενάρης, Συνέντευξη στο MEGA για τις μεταμοσχεύσεις στην εκπομπή «Όλα για την Υγεία».
- 1.1.2012, Συνέντευξη στο Ραδιόφωνο της Εκκλησίας με θέμα «Η όγδοη ημέρα».
- 3.1.2012, «Τα ολοκληρωτικά στοιχεία του σύγχρονου πολιτισμού», Θεσσαλονίκη, Παιδαγωγικό Συνέδριο Τομέα Επιστημόνων Μ. Βασιλείου με θέμα «Ιδεολογικός Ολοκληρωτισμός και η δύναμη του ενός».
- 22.1.2012, Άγιοι Απόστολοι Βριλησίων: «Θεολογικές και πολιτισμικές καταβολές του ρουσφετιού».
- 26.1.2012, Σχολές Γονέων Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής, Χαλάνδρι: «Η απαισιοδοξία του κόσμου και η αισιοδοξία του χριστιανού».
- 27.1.2012, Ελληνογαλλική Σχολή Πειραιά, «Συμμετρία και ασυμμετρία στη διδασκαλία των Τριών Ιεραρχών».
- 4.2.2012, «Τα ολοκληρωτικά στοιχεία του σύγχρονου πολιτισμού», Πάτρα, Παιδαγωγικό Συνέδριο Τομέα Επιστημόνων Μ. Βασιλείου με θέμα «Ιδεολογικός Ολοκληρωτισμός και η δύναμη του ενός».
- Εταιρεία των Φίλων του Λαού- Λαϊκό Πανεπιστήμιο, σειρά εξαμηνιαίων μαθημάτων από 13.2.2012 με θέμα «Ανατολικός και Δυτικός Χριστιανισμός».
- 26.2.2012, Συνέντευξη στο Ραδιόφωνο Πειραιϊκή Εκκλησία με θέμα τον σύγχρονο ολοκληρωτισμό.
- 10.3.2012, Χριστιανική Ένωση Επιστημόνων, «Αρχές της χριστιανικής Βιοηθικής» σε Ημερίδα με θέμα:
- 29.3.2012, Χριστιανική Ένωση Εργαζομένων Νέων, «Ο χριστιανός και το «πνεύμα της φιλαρχίας».
- 3.5.2012, Άργος, Δαναός, «Αγιότητα και κοινωνικότητα».
- 4.10.2012, Σχολή Εθνικής Ασφαλείας, «Ζητήματα Βιοηθικής».
- Χειμερινό Εξάμηνο 2012-2013, Εταιρεία των Φίλων του Λαού, Σύγχρονες μορφές ειδωλολατρίας.
- 12.10.2012, Ραδιοφωνικός σταθμός Εκκλησίας, συνέντευξη με θέμα: Το οικολογικό πρόβλημα και η Εκκλησία», Κοσμόπουλος,
- 2.11.2012, Συνέντευξη στο Ραδ. Εκκλησίας, «Φύση και κοινωνία».
- 3.11.2012, Συνέντευξη στο KONTPA CHANNEL, «Πίστη και γνώση».
- 25.11.2012 Συνέντευξη στο Ραδ. Εκκλησίας, «Θεολογία του περιθωρίου».
- 29.11.2012 Στρογγυλή τράπεζα Θεολ. Σχολή «Η κυριαρχία της αγοράς και η ευθύνη της Θεολογίας»
- 1.12.2012, Νεάπολη Κρήτης, Ημερίδα Παγκρήτιας Ένωσης Θεολόγων, «Παράδοση, εκκοσμίκευση και ανανέωση χριστιανικού ήθους».
- 28.12.2012, Παιδαγωγικό Συνέδριο, «Προλογικά»: Πτώση και ανάσταση του γένους των Ελλήνων».

2013

- Εβδομαδιαίες συνάξεις νέων, Αγ. Ελευθέριος Χαλανδρίου.
- 30.1.2013, «Οι τρεις Ιεράρχες και η σημερινή κρίση», ΧΕΕΝ

- 2.2.2013, «Η ηθική της διαφήμισης», Φροντιστήριο Κατηχητών Αποστ. Διακονίας.
- 2.3.2013, «Η ευθύνη της Θεολογίας στα ζητήματα βιοηθικής», Διεπιστημονικό Συνέδριο του Ιονίου Πανεπιστημίου με θέμα «Ιατρική ευθύνη και Βιοηθική», Αθήνα, Αίθουσα Συνεδριών Εφετείου Αθηνών.
- εξαμηνιαίο σεμινάριο Ψυχολογίας της Θρησκείας, Λαϊκό Πανεπιστήμιο, Εταιρεία Φίλων του Λαού με θέμα «Ο φανατισμός ως μια θρησκευτική, εθνικιστική και πολιτική ασθένεια».
- 3-6.3. 2013, «Η κοινωνική παρουσία της Εκκλησίας στο Βυζάντιο του 4^{ου} αιώνα», Επιμορφωτικό Σεμινάριο, Ι.Π.Ε. Σχολή Χάλκης, Κωνσταντινούπολη.
- 13.3.2013, «Η οικουμενικότητα της Εκκλησίας», αίθουσα Παρνασσός, Θεολογική Ημερίδα του Πανελληνίου Χριστιανικού Ομίλου, με θέμα: Παγκοσμιοποίηση, Οικουμενισμός και Οικουμενικότητα της Εκκλησίας.
- 14.5.2013, «Θρησκεία και οικονομία στο Μ. Weber», Στρογγυλή τράπεζα, Θεολογική Σχολή.
- 20.5.2013, «Η απλότητα της θεολογίας του Παπουλάκου», Β΄ Επιστ. Ημερίδα με θέμα «Χριστοφόρος Παπουλάκος: ο σύγχρονος απόστολος της Ρωμηοσύνης», Παλαιά Βουλή,
- 14.6.2013, «Χαρίσματα και χαρισματούχοι στην Εκκλησία», Ιερατικό συνέδριο Ι.Μ. Κορίνθου, Κορινθος.
- 26.6.2013, «Η εξουσία στην κοινωνική της διάσταση», Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, Παύλεια/2013, Βέροια.
- 5.9.2013, «Νεοφανείες αντιλήψεις περί γάμου και τα παρεπόμενα κατά την τέλεσή του», Σπάρτη, Ιερατικό Συνέδριο Ι.Μ. Μονεμβασίας και Σπάρτης.
- εξαμηνιαίο σεμινάριο Κοινωνιολογίας του Χριστιανισμού, Λαϊκό Πανεπιστήμιο, Εταιρεία Φίλων του Λαού με θέμα «Κοινωνικός Χριστιανισμός».
- 19.9.2013, Συνέντευξη στο ραδιόφωνο της Εκκλησίας (Κατερίνα Χουζούρη) σχετικά με τις νεοφανείες αντιλήψεις περί γάμου.
- 6.10.2013, «Αιρέσεις και Σχίσματα», Σεμινάριο Ορθόδοξης Αυτοσυνειδησίας, Αγ. Ελευθέριος Χαλανδρίου.
- 24.10.2013, Συνέντευξη στο Ραδιόφωνο της Εκκλησίας (Κατερίνα Χουζούρη) με θέμα «Πόλεμος και ειρήνη» στην εκκλησιαστική γραμματεία.
- 16.11.2013, «Η τεχνική του ελέγχου», Φροντιστήριο Κατηχητών Απ. Διακονίας.
- 20.11,2013, «Βασικές αρχές Χριστιανικής Βιοηθικής», Λαϊκό Πανεπιστήμιο Δήμου Ηλιούπολης.
- 3.12.2013, «Νέα Θρησκευτικά Κινήματα», Σχολή Εθνικής Ασφαλείας.
- 11.12.2013, «Το πρόβλημα της βίας από χριστιανική σκοπιά», ΧΕΕΝ.
- 30.12.2013, «Κοσμάς ο Αιτωλός και οι θεσμικές κρίσεις του καιρού μας», Προλογικά στο Πανελλήνιο Παιδαγωγικό Συνέδριο του Τομέα Επιστημόνων Μ. Βασιλείου με θέμα «Οι θεσμικές κρίσεις υπό το φως των διδαχών του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού».

2014

- 11.1.2014, «Πλούτος και φτώχεια», Εσπερίδα Τομέα Επιστημόνων Μ.Βασιλείου, Μήλεσι.
- 26.1.2014, «Η σημερινή κρίση υπό το φως της διδασκαλίας των Τριών ιεραρχών», Ι. Μητρόπολη Πειραιώς, Αίθουσα Τελετών Πανεπ. Πειραιά.
- 25.1.2014, «Η ηθική της διαφήμισης», Φροντιστήριο Κατηχητών Αποστ. Διακονίας.
- 29.1.2014, Κολέγιο Αθηνών, Κριτική επιτροπή σχολικού διαγωνισμού

29.1. 2014, «Η χριστιανική διανόηση και το οικονομικό πρόβλημα», Εκδήλωση εφ, «Χριστιανική», Αίθουσα ΟΧΕ.

5.2.2014, Συνέντευξη στον Ραδ. Σταθμό Πειραιϊκή Εκκλησία με θέμα «Η κρίση της παιδείας» και οι Τρεις Ιεράρχες» (κ. Μπενέκος).

6.2.2014, «Η κοινωνική ευθύνη της Εκκλησίας κατά τον ιερό Φώτιο», Ι.Μ.Πεντέλης, Διορθόδοξο Κέντρο, Ημερίδα Ι.Συνόδου.

13.2.2014, Συνέντευξη στο Ραδ. Σταθμό της Εκκλησίας της Ελλάδος με θέμα «ιερός Φώτιος και η κοινωνία μας» (Κ. Χουζούρη).

-Εξαμηνιαίο Σεμινάριο στο Λαϊκό Πανεπιστήμιο της ΕΦΛ με θέμα «Θρησκεία και βία».

8.6. 2014, «Η απουσία του αγίου Πνεύματος και οι συνέπειές της», Ι.Μ. Καρπενησίου.

12.6. 2014, «Η αγάπη ως μια καθ' υπερβολή οδός», Ιερατικό Συνέδριο Ι.Μ. Κορίνθου.

14.6.2014, «Ο Κοσμάς ο Αιτωλός ως ισαπόστολος και εθναπόστολος», Ι.Μ. Λαμίας.

21.6.2014, «Η έννοια της συζυγίας κατά τον Απόστολο Παύλο», Σχολή Γονέων Ι.Μ. Κορινθίας.

7.7.2014, «Θρησκευτικότητα και νομιμότητα», ραδιοφ. Συνέντευξη στην Πειραιϊκή Εκκλησία (κ. Χατζή).

1.9.2014, συνέντευξη στο Ραδιόφωνο της Εκκλησίας (κ. Χουζούρη) με θέμα «ασκητική και περιβάλλον»

-Εξαμηνιαίο Σεμινάριο στο Λαϊκό Πανεπιστήμιο της ΕΦΛ με θέμα «Προγαμιαίες και μεταγαμιαίες σχέσεις».

-27.10.2014, ραδιοφωνική συνέντευξη στην Πειραιϊκή Εκκλησία (κ. Χατζή) με θέμα «Εκκλησία και κοινωνικές συνήθειες»..

-8.11.2014, «Η τέχνη της συμβουλευτικής», Φροντιστήριο Κατηχητών της Αποστ. Διακονίας

-10.11.2014, «Το νόημα της εκκλησιαστικής ζωής», Σεμινάριο ορθόδοξης αυτοσυνειδησίας, Αγ. Ελευθέριος Χαλανδρίου.

-11.11.2014, «Η συμβολή του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού στην υπόθεση του έθνους», Στοά του Βιβλίου. Παρουσίαση του Βιβλίου κ. Παπανικολάου.

-15.11.2014, «Ο Άγιος Κοσμάς και η επανάσταση των Ελλήνων», Ημερίδα της Συνοδικής Επιτροπής για την Πολιτιστική Ταυτότητα, Στοά του Βιβλίου.

-26.11.2014, «Ο αποτελεσματικός έλεγχος», Τομέας επιστημόνων, Δράμα.

-4.12.2015, «Νέα θρησκευτικά κινήματα», Σχολή Εθνικής Ασφαλείας.

-13.12.2014, «Βασικές αρχές της Χριστιανικής Βιοηθικής και οι αρχές του Ιπποκράτη», Ελληνική Εταιρεία Αναπαραγωγικής Ιατρικής.

-17.12.2014, «Ζητήματα Χριστιανικής Βιοηθικής, Λαϊκό Πανεπιστήμιο, Αυλώνας Αττικής.

-29.12.2014, «Διαφορετικότητα και συμπληρωματικότητα», Πανελλήνιο Παιδαγωγικό Συνέδριο Τομέα Επιστημόνων Μ. Βασιλείου, Πολεμικό Μουσείο.

2015

3.1.2015, «Διαφορετικότητα και συμπληρωματικότητα», Ημερίδα του Τομέα Επιστημόνων του Μ. Βασιλείου της Θεσσαλονίκης.

22.1. 2015, «Το νόημα της συζυγίας», Ανωτέρα Σχολή Επιμόρφωσης, Αγ. Νικόλαος Χαλανδρίου

30.1.2015, «Παιδεία και Εκπαίδευση κατά τους Τρεις Ιεράρχες», Ι.Μ. Περιστερίου.

30.1.2015, «Η κοινωνική διδασκαλία των Τριών Ιεραρχών», συνέντευξη στο Ραδιόφωνο της Εκκλησίας της Ελλάδος (Γιαννακόπουλος)

15. 2.2015, «Διαφορετικότητα και συμπληρωματικότητα», Παιδαγωγικό Συνέδριο Τομέα Επιστημόνων Πατρών.

-Εξαμηνιαίο Σεμινάριο στο Λαϊκό Πανεπιστήμιο της ΕΦΛ με θέμα «Χριστιανισμός και κοινωνική αμαρτία».

-11.3.2015, διαδικτυακή συνέντευξη στην Πεμπτουσία με θέμα την πολυτεκνία.

-14.3.2015, συνέντευξη στο Ραδιοφωνικό σταθμό της Εκκλησίας (Δ. Μπούρτζινου με αναφορά στην πατερική προσέγγιση της σημερινής κρίσης.

-